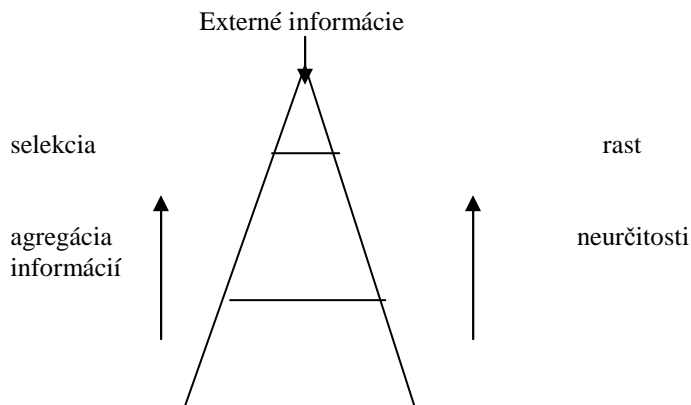


Druhy (typy) informačných systémov (IS) :

IS pre vrcholové vedenie
(strategické riadenie)

IS pre podporu a riadenie rozhodovania
(taktické riadenie)

Transakčné systémy
(operatívne riadenie)



INFORMAČNÁ PYRAMÍDA

Informačné systémy je možné členiť podľa mnohých hľadísk, napr. podľa toho, či nám záleží na rozsahu a komplexnosti riešenia, ne účele alebo na územnom usporiadaní. Jedným zo spôsobov, ktorý sa v praxi používa, je rozdelenie informačných systémov podľa vzťahu k systému riadenia. V rámci tejto klasifikácie možno potom hovoriť o:

- **transakčných systémoch** (TPS – Transaction Processing Systems), ktoré spadajú do úrovne *operatívneho riadenia*. Hlavným cieľom transakčných informačných systémov je *zautomatizovať a zjednodušiť spracovanie bežných úloh*, medzi ktoré patrí napr. vedenie účtovníctva, systémy rezerv, rôzna evidencia či jednoduchšie skladové systémy. Niekedy sa do tejto kategórie zaraďujú aj systémy pre riadenie technologických procesov. Pre transakčné systémy je typická skutočnosť, že značná časť z celkového spracovania údajov je uskutočňovaná už pri ich vkladaní, prípadne v období tesne po ňom. Väčšina systémov, s ktorými sa v bežnom živote stretávame, je práve tohto typu.
- **systémoch pre riadenie a podporu rozhodovania**, ktoré spadajú do úrovne *taktického riadenia*.
 - **MIS** - Manager Information Systems - Informačné systémy pre riadenie *sprístupňujú rôzne prehľady* či súčtové zostavy (napr. celkovej hodnoty predaného tovaru podľa jednotlivých pobočiek alebo zisk podľa jednotlivých štvrtí rokov): Poskytované informácie by mali *uľahčiť prácu riadiacim pracovníkom, predovšetkým v procese kontroly výkonnosti svojich podriadených oddelení*. Podstatné je najmä to, že *ako podklad slúžia údaje obstarané pomocou transakčných systémov*.
 - **DSS** – Decision Support Systems - Systémy na podporu rozhodovania *sú nadstavbou MIS*. Používajú sa na uskutočňovanie rôznorodých *analýz*, ktoré by mali umožniť riadiacim pracovníkom prijať dôležité rozhodnutia ohľadom ďalšieho rozvoja podriadených oddelení. Súčasťou týchto systémov sú zvyčajne *možnosti grafických výstupov*, ktoré majú v určitých situáciách omnoho väčšiu vypovedaciu schopnosť než čísla a texty.
- **informačných systémoch pre vrcholové riadenie**
 - **EIS** – Executive Information Systems, ktoré spadajú do úrovne *strategického riadenia*. Informačné systémy pre vrcholové riadenie tvoria zastrešujúci prvok nad predchádzajúcimi typmi informačných systémov. Ich hlavným cieľom je poskytnúť dôležité informácie vedúcim pracovníkom. Spravidla sa jedná o informácie, ktoré nie sú na prvý pohľad viditeľné. Systém, ktorý by *napomáhal Top – manažérom pri stratefickom rozhodovaní*, aby tento systém bol ľahko zvládnuteľný, vysoko komfortný, aby poskytoval informácie v grafickej, ale aj tabuľkovej podobe a aby fungoval bez prostredkovateľov.

Základnými znakmi EIS sú:

- poskytujú informácie väčšinou v grafickej forme
- sú ľahko ovládateľné
- môžu sa prispôsobiť požiadavkám TOP – manažérov

Funkcie a prínosy EIS:

- *Rozklad údajov* – ak manažrér zistí pokles zisku, má možnosť ísť hlbšie k miestu, kde vznikla táto situácia, kde strata nastala
- *Kritické faktory úspechu a kľúčové ukazovatele výkonnosti* – máme možnosť stanoviť si rôzne ukazovatele a PC to sleduje a informuje nás o komplexnej situácii
- *Prístup k stavom* – možnosť získania informácií o rôznych skutočnostiach (aký je stav)
- *Analýzy trendov* – funkcia umožňuje na základe firemných údajov a s využitím modelov analyzovať trendy vývoja spoločnosti
- *Ad-hoc analýzy* – EIS umožňujú, aby sme urbili určitú analýzu kedykoľvek, kedy chceme
- *Hlásenie o výnimočných situáciách = Exception Reporting* – stanovení limitu kritických situácií a EIS umožňujú upozornenie, kedy táto situácia nastala (porušili sa limity)

- **dokumentografických** (bibliografických, textových) **informačných systémoch**, s ktorými sa tiež možno stretnúť, hoci nie sú až také bežné.